

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ ΟΔῳ ΚΑΛΑΜΙΩΤΟΥ, ΑΡ. 27

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως Ἰουλίου

Ἔν τῳ ἔσωτ. δρ. θ. Ἐν τῳ ἔσωτ. φρ. χρ δ.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκ τῆς ἐκτυπωμένης συγγραφῆς Ἰωάννου Σκαλτσούνη. Δημιώ-
δης ἀπολογητικῆ τοῦ χριστιανισμοῦ. — Λόγος εἰς Γλάδατινα, ὑπὸ
Π. Καρπίδου. — Οἰκονομία καὶ Κυριακὴ ἔργια, ὑπὸ Μ. Γ. Γαλα-
νοῦ. — Ἡ θρησκεία καὶ οἱ Ἕλληνες πολιτευόμενοι, ὑπὸ Τιμ. Ἀνα-
στασίου. — Ποικίλα. — Οἱ διδάσκοντες εἰς τὰς λαϊκὰς σχολὰς τῆς
«Ἀναπλάσεως» κατὰ τὴν προτεχὴν ἐδοξμάδα. — Κυριακὴν Ἀποστο-
λικὴν καὶ Εὐαγγελικὴν ἀνάγνωσμα, ὑπὸ Κ. Δ. Διαδραμῆ.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΤΥΠΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

ΔΗΜΩΔΗΣ ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

«Τὰ ρήματα θ. ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν
πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστίν».

Ἰωάν. VI. 63.

«Τὰ ρήματα θ. ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ
ἐστίν». Οἱ λόγοι οὗτοι, οὔτινας θὰ ἦσαν λόγοι ἀλαζόνος
αἰήσεως ἐκφερόμενοι ὑπὸ εἰσυδήποτε θνητοῦ, ἀποτελοῦσιν
ἀπεναντίας θρηματικὴν ἀπεικόνισιν ἐξαιτίας πραγματικότη-
τος καὶ ἀληθείας ἀπαγγελλόμενης ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐπιχειρεῖ ὁ Ἰησοῦς τὴν ἀνακαίνισιν τῆς πνευματικῆς
καὶ ἡθικῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκο-
ποῦ τούτου, πρὸς ἐγκαινισμὸν νέας ζωῆς καὶ πρὸς ἀποκά-
λυψιν τῆς θρησκευτικῆς ἀληθείας, ἔδει νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῇ
συνειδήσει πάντων ἡ νέα θεολογικὴ καὶ ἡθικὴ διδασκαλία
τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλὰ διὰ τίνος ἀνθρωπίνου μέσου καὶ τρόπου,
μηδὲλως μεταβάλλοντος τὸ αὐτεξούσιον τοῦ ἀνθρώπου, θὰ
μετεβίβητο ἡ διδασκαλία αὕτη κατὰ τρόπον προσιτὸν εἰς τε
τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς ἀπλοустέρους καὶ εἰς τοὺς ἔχλους καὶ
τοὺς λαοὺς τῆς γῆς; Αἱ καλὰ τέχναι, ἡ ζωγραφικὴ, ἡ μου-
σικὴ, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ ἐκδήλουσι τὰ συναισθήματα τοῦ ἀρι-

στοτέχνου καὶ ἐπεγεύρουσιν εἰς τοὺς βλέποντας ἢ ἀκούοντας
ἐντυπώσεις σεβασμοῦ, μεγαλιωσύνης, θαυμασμοῦ, ἀλλ' αἱ
μεταβολαὶ τῶν πεποιθήσεων, αἱ γνώσεις περὶ τῶν ὑπερκο-
σμίων, ἡ ἀντικατάστασις τῆς θρησκείας τοῦ πνεύματος εἰς
τὴν τερατώδεις πεποιθήσεις τῆς πολυθείας, διὰ τοῦ προφο-
ρικοῦ λόγου μόνον ἢ διὰ τοῦ καλῶς δυνάμει νὰ ἐπιτευ-
χθῶσι. Καὶ ἐνταῦθα ἔρχονται αἱ δυσχερείαι. Τίτιν τρόπον
τὰ περὶ Θεοῦ καὶ ψυχῆς καὶ τῶν πνευματικῶν θεσμῶν τοῦ
ἀνθρωπίνου πνεύματος μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ θὰ ἐκδηλωθῶσι
πρὸς κοινὴν κατὰληψιν; Τίς ἔσται ὁ λόγος τῶν συναισθη-
μάτων τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς νέας θρησκευτικῆς δημιουρ-
γίας; Εἴς, πρῶτος καὶ μόνος, εἰσέγραγεν ἐπὶ τῆς γῆς γλῶσ-
σαν εἰς πάντας ἁρμόζουσαν, πρῶτος δὲ καὶ μόνος καὶ τελευ-
ταῖος ἐξέταξε τὰς ὑψηλοτέρας ἡθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀλη-
θείας καὶ τὰ ἐμβριθέστερα ψυχολογικὰ διανοήματα καὶ
τὰ ιδεώδη ἡθικὰ παραγγέλματα δι' ὅρους ἀπλουστάτου, διὰ
τρόπων τοῦ καθημερινοῦ βίου καὶ διὰ θαυμασίων παραβολῶν.
Εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ ματαιῶς θὰ ἐκζητήσῃτε τὴν
εὐλογητικὴν τοῦ Δημοσθένους, τὴν διαλεκτικὴν τοῦ Σωκρά-
τους, τὴν ἐπιστήμην τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ τὸ ἐπαγωγὸν τῆς
γλώσσης τοῦ Πλάτωνος. Ὡρτοὶ ἀληθῶς καὶ κλασσικῆς τέ-
χνης εἶνε οἱ λόγοι τῶν μεγαλοφυῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, ἀλλ' οὔτε
τοὺς μαθητὰς ἐφώτισαν, οὔτε τὴν ἡθικὴν καὶ κοινωνικὴν
κατάστασιν τῶν λαῶν μετέβαλον. Ἡ σελασφόρος λαμπη-
δὼν ἐκπορεύεται ἐξ ἄλλης πηγῆς, τὴν δὲ πνεῦμα μεταβιβάζεται
καὶ ἀφομοιοῦται ὑπὸ τοῦ μὴ κατέχοντος ἐπιστήμην ἢ τέ-
χνην, ἢ ἐς ζωὴν καὶ ἡ μεταβάλλουσα δύναμις τὸν ροῦν τῆς
ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος ἐγκείται εἰς τοὺς ἀσχετοὺς, ἀτί-
χηνους καὶ ἀπερίττους λόγους τοῦ Ἰησοῦ. Οἱ λόγοι του εἶνε
ρήματα πνεύματος καὶ ζωῆς, διότι ἐν ἐκάστη φράσει ὑπάρχει
μία ἰδέα, ἰδέα ἐμβριθῆς, ἰδέα πρωτότυπος ἐκφερομένη δι' ἀ-
πλουστάτου τρόπου διανοίγοντος ἐνώπιόν σου ἀπεράντους ὁρί-
ζοντας. Οὐδὲν κενόν, οὐδὲν πρὸς τέρψιν λεγόμενον, οὐδὲν
πρὸς ἐπίδειξιν. Πᾶσα λέξις ἀποπνέει ἀγγέλλοντος αἰσθημα-
καὶ πᾶσα φράσις παράγει ἀνεξάντλητον πλοῦτον εὐγενῶν
πόθων καὶ ὑψηλῶν διανοημάτων, εἰς αὐτὴν ἡ ἐπιστήμη, οὔτε
ἡ φιλοσοφία τῶν παρελθόντων καὶ νεωτέρων αἰώνων προσ-

ήγγισαν. «Ας προάγεται ἡ παιδεία», ἔλεγεν ὁ Γαῖτε εἰς τὸν Ἐννεμμαν, «ὡς εὐρύνηται ὁ κύκλος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὡς βαίνει ὅσον θέλει τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, οὐδέποτε θὰ ὑπερβῇ τὸ ἀπαρτάρητον καὶ φεγγαβολεὺν ὕψος τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ». Διότι ὁ Ἰησοῦς δὲν διδάσκει ὡς οἱ διδάσκαλοι τῶν ἑθνῶν, ἀλλ' ἀποκαλύπτει δὲν ἐκζητεῖ τὴν ἀλήθειαν διαιλεκτικῶς, διότι Ἑβραῖος εἶνε ἡ ἀλήθεια. Ἄνευ σκέψεων, ἄνευ ἀναλύσεων, ἄνευ ἀμφισβητίας ἀποκαλύπτει τὰ περὶ Θεότητος, τὰ περὶ ψυχῆς καὶ προσω- σμῶ τοῦ ἀνθρώπου, τὰ περὶ ἠθικῆς καὶ τὰ περὶ μελλούσης ζωῆς, καὶ φωτίζει καὶ πείθει καὶ κατατῇ τὰς καρδίας καὶ τὴν ἀφροσύνην τῶν ἀκρωμένων. Δὲν διδάσκει ἀρχη- μένους ἰδέας, οὐδὲ φιλοσοφίας θεωρήματα, ἀλλὰ διδάσκει τὴν ἐμπευθεστέραν τῶν φιλοσοφῶν καὶ διανοίγει τὰς πόδας τοῦ ἰδεώδους καὶ πνευματικοῦ κόσμου διὰ φράσεων καταπληκτι- κῆς περιεκτικότητος καὶ γονιμότητος ἀπεράντου. Ἀναγινώ- σκας τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τοῦ πρώτου στίχου μέχρι τοῦ τε- λευταίου, καὶ δὲν θέλεις ἀπαντῆσαι ἐν αὐτῷ οὐδὲ μίαν περί- ρωδον μεταφυσικῆς τιμῆς ἢ υπερβατικῆς θεωρίας. Τὰ συγγράμματα περὶ φυσικῆς θρησκείας καὶ περὶ φιλοσοφικῆς καὶ ἐπιστημο- νικῆς ἐρεύνης τῶν θρησκευτικῶν γεγονότων ἀκολουθεῖται ἀν- τίθετον μέτρον, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἐπιλαμβάνονται τῆς λύσεως προβλημάτων, ἐφ' ὧν ὀλίγοι μόνον δύνανται νὰ ἐγκύψωσι. Ἄλλ' οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐκφέρονται αὐτῶς ὡς ἐπιστη- μονικὰ θεωρήματα, οὕτε ὡς συμπεράσματα ἀνθρωπίνης με- λέτης. Βεβαίως ἀναλύοντες διὰ τοῦ λόγου καὶ τῆς ἐπιστη- μονικῆς μεθόδου ἀνευρίσκωμεν ἐν αὐτοῖς πρὸς τὰ νέα καὶ κινεῖ πᾶν ὅ,τι ὑψηλὸν καὶ ἀληθές οἱ μεγάλους ἐκείνοις ἄνδρες τῆς ἀνθρωπότητος ἀτελῶς διέθελλον, τὰ περὶ τοῦ ἐνικίου Θεοῦ καὶ τὰ περὶ πνευματικότητος καὶ ἀθανασίας τῆς ψυ- χῆς· ἀλλ' ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ εἶνε διά- φορος, εἶνε πρωτότυπος, εἶνε ὑπερέτα πάσης διδασκαλικῆς μεθόδου, φέρει δὲ μετ' ἐαυτῆς τὴν σφραγίδα τῆς θείας τε- λειότητος, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε καθολικῆς ἀποτελεσματικότη- τος καὶ ἐφαρμογῆς. Ἀρκεῖ νὰ γινώσκῃς ὀλίγα γεγονότα τῆς βιογραφίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ν' ἀναγινώσκῃς μετὰ πίστεως τὴν διδασκαλίαν του, ὅπως ἔς σε φέρῃ περὶ τῶν ὑψηλοτέρων μεταφυσικῶν καὶ θρησκευτικῶν προβλημάτων, Ὁ ἐργάτης ὁ ζῶν διὰ τῆς καθημερινῆς ἐργασίας, τὸ παιδίον τὸ μὴ νοοῦν τὰς ἀφηρημένους θεωρίας, ἡ γυνὴ ἡ μὴ ἔχουσα τὴν διάνοιαν ἱκανὴν πρὸς ὑπερβατικὰς μελέτας ἀλλ' ἔχουσα τὴν καρδίαν πλήρη συναισθημάτων, ὁ πρεσβύτερος ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιδοθῇ εἰς κοπιώδη σπουδασμὰτα, πάντες δύνανται νὰ νοή- σωσι καὶ τὴν ἀπλουστάτην τοῦ Ἰησοῦ βιογραφίαν καὶ τὴν διδασκίαν αὐτοῦ· ὁ δ' ἐπιστήμων καὶ σοφὸς ἀνευρίσκει ἐν τῇ πρώτῃ τὴν πραγματικὴν παντὸς φιλοσοφικοῦ καὶ θρησκευτι- κοῦ ἰδεώδους, ἐν δὲ τῇ διδασκίᾳ τὴν περιφανεστέραν καὶ λο- γικωτέραν λύσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνθρωπι- νότητος. Θεμελιῶν τὸ δόγμα τοῦ χωρισμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἀπὸ τῆς πολιτικῆς δράσεως ἐπιδεικνύει τὸ νόμισμα τοῦ Καίσαρος προσεπιλέγων, «Τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.»— Ὅπως ταπεινώσῃ τοὺς περὶ τῆς ἰδίας ἀρετῆς ὑψηλοφρονούντας καὶ διδάξῃ τοὺς τρέπους, καθ' οὓς πρέπει νὰ ἐπαναφέρωμεν τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐπὶ τῆς εὐ-

θείας ὁδοῦ ἐγείρεται ὑπερασπιστὴς τῆς διωκόμενης γυναικὸς καὶ στρεφόμενος πρὸς τοὺς διώκτας ἔλεγεν, «Ὁ ἀμαρτάν- τας πρῶτος ἐπ' αὐτὴν τὸν λίθον βαλέτω», πρὸς δὲ τὴν γυ- ναῖκα, «Ὑπάγε καὶ μήκέτι ἀμάρτανε.»—Κατηγοροῦμενος ὡς συνδαιτυμένης μετὰ ἀμαρτωλῶν, «Οἱ ἄσθενεῖς, εἰπεν, ἔχον ἀνάγκη» λατροῦ.—Καταδικάζων τὰς θρησκευτικὰς ἐκδηλώ- σεις ὅσαι δὲν ἀνταπεκρίνοντο εἰς τὰ ἔργα ἐδίδασκεν ὅτι, «Οὐ πῶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι- λείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν Οὐρανοῖς.»—Καταδικάζων τὴν ὑποκρισίαν τῶν Φαρισαίων ἔλεγε, «Φαρισαῖε τυρλῆ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παρυφάνος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.»—Καταδικάζων τὴν εὐκολολατρείαν καὶ πάντα τὰ μυθολογικὰ θρησκευόμενα, εἶπε πρὸς τὴν Σαμα- ρεΐτιδα, «Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.»—Ἀπὸ τῶν ἀρχοτι- κῶν βίον ἐλάβηκεν πολλὰς τὰς παραβολὰς καὶ ἐξομώσεις, αἵτινες διηκολύνουν εἰς πάντας τὴν κατάληψιν τῆς διδασκα- λίας του.—Τὰ ψυχολογικὰ θεωρήματα, διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ σπορέως. Τὸ ἦγονον τῆς υπάρξεως τῶν ὀκνηρῶν ἀπὸ τῆς ἡφανθείσης σπυγῆς. Τὸν χωρικότῃρα τοῦ συνδένοντος ὁσμοῦ τὸν πιστὸν μετὰ τῆς προσωπικότητος του, διὰ τοῦ κλήματος τῆς ἀμπέλου. Τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν διὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς βλαστήσεως τοῦ σπόρου. Τὴν πονηρίαν εἰσέγγησιν εἰς τὰ κληῖδες ἀναγραφέντα παιδία, μετὰ τὴν σπορὰν τῶν ζιζανίων ἀπὸ μέσον τοῦ σίτου.—Ἀπὸ τῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονο- μικῶν βίον ἐλάβηκεν ζώας σκηνὰς πρὸς εὐχεραστερίαν κατάληψιν τῶν ὑψηλοτέρων διανοημάτων. Τὰς παραβολὰς τοῦ Σαμαρείτου,—τοῦ αἰσώτου,—τοῦ πονηροῦ δανειστοῦ,— τοῦ εὐκοδοσμένου καὶ τῶν γεωργῶν,—τοῦ πλουτοῦ καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου.— Ὡς δὲ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ ἦν ὅσο τοῦ θεοῦ μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, οὕτω καὶ τὰ ὑπερκόσμια διανοήματα καὶ αἱ σπουδαιότεραι θεολογικαὶ καὶ ἠθικαὶ διδασκαλαὶ περιβάλλονται διὰ δημώδους καὶ ἀπερίτ- του γλώσσης, προσεγγίζουσιν ἅμα εἰς τὴν γῆν καὶ αἰωροῦν- ται εἰς τὰ ὕψη καὶ ἐκδηλοῦνται διὰ παραστάσεων καὶ τρέπων διαφωτιστικῶν αὐτὰ καὶ νοουμένων ὑπὸ τῶν ἀκρωμένων ὄχλων. Σπανίως ἐδίδασκεν ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀλλ' εἰς τὸ ὕψιστον, εἰς πλοῖον, εἰς ἄγρους, εἰς τὰ ὄρη, εἰς τὴν οἰ- κίαν φίλου ἢ οἰκοδεσπότου, παρ' οὗ ἐξενίστατο. Ἦτο ποτα- μὸς καταλείπων μίαν ὑψηλὴν ἰδέαν, ἐν θεῶν παράγγελμα ἠθικότητος, μίαν προῆξιν ἀγιότητος ἢ υπερφυσικῆς δυνάμεως ἐκεῖ ὅπου διέτριβε. Πάντα τὰ ῥήματα τοῦ Ἰησοῦ εἶνε πνεῦμα καὶ ζωὴ, ἀλλ' ὡς διακρίνονται εἰς τὸν ὁρθολογικὸν ἀστέρος τινὲς ἀπὸ τοὺς λοιπούς, οὕτω καὶ τινες τῶν πολυ- τλήμων πνευματικῶν καὶ ζωοπαρόχων θησαυρῶν τοῦ Εὐαγ- γελίου περισταῖνται εἰς τὴν διάνοιαν καὶ συνείδησιν ἡμῶν ὡς ἐξέχοντες καὶ διεγείροντες μετὰ μέζονος ἐντάσεως τὸν θαυμασμόν, τὸ θαῦμα καὶ τὴν πίστιν τῶν ἐκζητούντων τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθη- ματος. Θ' ἀποσπάσωμεν ἐν τῇδε τῇ συγγραφῇ τινὰς τῶν θησαυρῶν τούτων προκαλοῦντες ἐπ' αὐτῶν τὴν θεοσεβῆ με- λέτην τῶν ἀναγνωστῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΓΛΑΔΣΤΩΝΑ

(5 συνέχεια ἰδε προηγούμενον φύλλον.)

Ὁ Γλαδστων ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους ὡς μέγας Γί- ρων τιμηθεὶς, ὁ ὑπὸ τοσούτων λαῶν ὡς ὑπέρμαχος τῆς ἐλευ- θερίας αὐτῶν ἀνευρημένος, ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος πα- σῶν τῶν Ῥωσσιῶν μέγας φιλόανθρωπος πολιτικὸς κληθεὶς καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ ἔξιος πένθους ὅλου τοῦ πεπο- λισμένου κόσμου κριθεὶς, ὁ ὑπὸ τοῦ *Κινεῖου πολιτικοῦ* ἀν- δρὸς «προσφύγιον τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν» ὀνομασθεὶς εἶναι ὑπὸ τὴν ἐσποψιν τοῦ ἠθικοῦ μεγαλείου ἢ μεγαλοπρεπεστάτη καὶ τηλαυγοστάτη ἠθικὴ μορφή ἢ οὐχὶ ἀπλῶς τὸ δάνειον φῶς τοῦ περὶ αὐτὸν μεγάλου κόσμου ἀντανταλῶσα ἐφ' ἐαυτὴν καὶ ἐκπέμπουσα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνδοθεν ἀπαστράπτουσα φῶς τῆς ἠθικῆς μεγαλειότητος. Ἀνάλογον δὲ τοῦ φωτεινοῦ τῆς ψυχῆς ἦτο καὶ τὸ ἠθικὸν αὐτοῦ σθένος τὸ ἀναπληροῦν τὰς τῶν πολ- λῶν ἀσθενείας καὶ ἰωμενον τὰς νόσους. Τὸ μέγα περὶ Κε- ττωνος λόγιον τοῦ Λουκανοῦ ὅτι ἐνφ' αὐαὶ οἱ θεοὶ αὐτὰ τῶν Ῥωμαίων συνετάσσοντο τῇ νικητρίᾳ μερῶν, αὐτὸς συνε- τάχθη τῇ ἡττημένῃ, πρέπει νὰ βῇ περὶ τοῦ Γλαδστωνος ὑπὸ ἐννοίαν ἠθικὴν ἐπὶ ὑψηλοτέραν, ὅτι, ἐνφ' οἱ ἰσχυρότατοι τῆς γῆς συνετάσσοντο τῇ μερῶν τῆς σκαιᾶς ἰσχύος καὶ βίας, αὐτὸς, πιστὸς εἰς τὸν Θεὸν τῶν Χριστιανῶν, συνετάσσετο τῷ δικαίῳ τῶν ἀσθενῶν. Καὶ ἂν ὁ μέγας Δάντης παρήστη τὸν Κάτωνα ἀπαστράπτοντα ἐκ τοῦ μετώπου τὴν αἰγλήν τῶν τέσσαρων ἀστέρων τῶν μεγάλων ἀρετῶν, ὡς γινόντα τίνα ἢ ἀληθῆς ἐλευθερία εἶχεν ὄψιν καὶ θυσιάσαντα ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἡ ἀνθρωπότης καὶ ἡ ἱστορία θὰ ἀναγινώ- ττωσι πάντοτε ἐν τῷ αἰγλήεντι μετώπῳ τοῦ Γλαδστωνος τὴν μεγίστην καὶ ἀρίστην τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ ἀνθρώ- που νίκην («Τὸ νικῶν ἐαυτὸν πικρὸν νικῶν ἢ ἀρίστη»), τὴν νίκην ἣν ἐνίκησεν ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ ἐν τῷ μεγάλῳ Ἀγγλικῷ ἔθνει, ἐν τινὶ δὲ μέτρῳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἀφο- μοιοῦσα τὸν ἄνθρωπον τῷ Θεῷ συνείδησις τῆς ὑψηλῆς δι- καιοσύνης ἐναντίον τοῦ ἀτομικοῦ, ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ ἡγιασμοῦ.

Ἐὰν δὲ νῦν ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης ἠθικῆς εἰκόνας εἰδι- κώτερον ἐξετάσωμεν τὸν ἄνδρα ἐν τοῖς τοῦ βίου ἐπιτηδεύ- μασι, θὰ εὐρωμεν πάνταχού τὸν αὐτὸν ἄνδρα πιστὸν πάντοτε πρὸς ἑαυτὸν καὶ πιστὸς τῇ ἀρετῇ ὑπηρετοῦντα ἐν ταῖς ποι- κίλαις φάσεσι τῆς τοῦ βίου ἐξελίξεως.

Ἐν τῷ θρησκευτικῷ αὐτοῦ βίῳ ὁ Γλαδστων ἦτο εἰκὼν τελείου Χριστιανοῦ κατὰ τὰ τὸν ἐσωτερικὸν πνευματικὸν βίον καὶ κατὰ τὸν ἐξωτερικόν. Ἡ ἀληθὴς θεογνωσία, ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸ θεῖον, ἡ σπουδὴ πρὸς αὐτὸ καὶ βαθεῖα μελέτη καὶ διδασκαλία αὐτοῦ ὑπῆρξε οὐ μόνον μετὰ τῆς ὁλῆς ἰδιοφυίας τοῦ ἀνδρὸς στενωπῶτα συνδεσμένη, ἀλλὰ καὶ κρηπὶς καὶ δεσμός ἐνωτικὸς πασῶν τῶν ἀρετῶν. Καὶ ἐπληρώθη ἐν τῷ ἀνδρὶ ἡ μεγάλη ἀλήθεια «Πασῶν τῶν ἀρετῶν ἡγεμὸν ἢ εὐσέβεια». Ὅτε τὸ πρῶτον παρήστη ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ, νεαρῶτατος ἐπὶ σπουδαῖστα ἀξιώματα ἐν τῇ πολιτεῖα καταλαμβάνων, τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἦτο το-

σοῦτο βαθύ, ἐνταυτῷ δὲ καὶ συντηρητικόν, ὥστε ἤδυνάτο ὁ ἄνθρωπος τῶν ἐπιπολέων γυνωσκόντων αὐτὸν νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς φανατικός, μισαλλόδοξος θιασώτης τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ὅμως ὁ θρησκευτικὸς βίος τοῦ Γλαδστωνος ἰδίως ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτοῦ πρὸς τὸν πολιτικὸν περιλαμβάνει τοὺς δύο πόλους τῆς ἄκρας συντηρητικότη- τος καὶ τῆς ἄκρας ἀνεκτικότητος καὶ φιλελευθερίας. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλων ἐγένετο ἡ ἐξελίξις διηγετικῆς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἑτέρου ἄκρου, ἀλλ' ἐξελίξις κανονικῇ, ἄνευ ἀποτόμων μεταβάσεων ἢ ἀλλοτρίων, ἐξελίξις τῆς αὐτῆς ἀει- κατὰ τὸ αὐτὸ ἐχούσης οὐσίας, ἐξελίξις φυσικῆ προσοδευτικῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς τῆς οὐσίας τῆς πίστεως, τῆς εὐ- σεβείας, τῆς οὐσίας αὐτῆς τῆς θρησκευτικότητος ἐνισχυμένης ἐν τῇ ἐξελίξει, ἀλλ' οὐδαιμῶς ἐκασθενούσης. Ὁ Γλαδστων καὶ ὅτε τὸ πρῶτον ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σταλείου ἐδημοσίευσεν (1838) τὰ ἄκρα συντηρητικὰ θρησκευτικὰ αἰ- σθηματα ἀποπνέοντα συγγράμματα αὐτοῦ «περὶ τῆς πολι- τείας ἐν σχέσει αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν», καὶ περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς περίφημας αὐτῶν, ἐν οἷς ἀπαζήμενος τὰς τοῦ θεολόγου Παύλου περὶ Ἐκκλησίας ἄκρας συντηρητικῆς θεωρίας ἦτο αὐστηρότατος ὑπέρμαχος τῶν δι- δικαίων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς αὐστηρὰς ταύτας θρησκευτικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἐθυσίαζε τὸ πνευματικὸν χαρτοφυλάκιον (1845) ἀντιτασσόμενος ὡς ὑπουργὸς εἰς τὰ νομοσχέδια τοῦ ὑπουργείου Πῆλ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ κράτους προικοδοτήσεως ἀνωτέρας τινὸς καθολικῆς Ἱρλανδικῆς θεο- λογικῆς σχολῆς, καὶ κατ' ἀκολούθῳ τῆς διαγωγῆς τοῦ ταύ- της ἐξελίγετο τιμητικῶς ἀντιπρόσωπος τῆς Ὁξφόρδης ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων καὶ ὅποτε μετ' οὐ πολὺ ὡς πηγὴν τῆς κακοδοτικῆς τῆς Ἱρλανδίας ἐκέρχεται τὸ ἐν αὐτῇ κράτος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὡς Ἐκκλησίας ἐπισκόπου τοῦ κράτους ἐν μέσῳ καθολικοῦ λαοῦ, καὶ διὰ τὴν νέαν ταύτην ἐκκλησιαστικὴν πολιτικὴν ἐστρατεῖα τῆς τιμη- τικῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ὁξφόρδης, τῷ δὲ 1868 ἀνέτρα- πεν ὡς ἀντιπολιτεχνόμενος πλειονοψηφίας συντηρητικῆς ὑπὲρ τῆς Ἱρλανδικῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτονομίας καὶ τῷ 1869 ἀνερχόμενος εἰς τὸ πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα δι' ἡρωϊκὸν αὐτό- χρημα κοινωβουλευτικῶν ἀγώνων κατήργει τὴν ἐν Ἱρλανδίᾳ ἐπίσημον Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν· ὁ ἄνθρωπος τῷ 1845 θυσιάσας τὸ ὑπουργικὸν χαρτοφυλάκιον, διότι δὲν ἤθελε τὸ κράτος νὰ προικοδοτήσῃ μίαν θεολογικὴν σχολὴν ἐν Ἱρλαν- δίᾳ καὶ τῷ 1873 θυσιάσας τὸ πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα, διότι ἤθελε νὰ ψηφισθῇ νόμος περὶ προικοδοτήσεως Ἱρλαντικοῦ καθολικοῦ πανεπιστημίου, ἔμεινε κατὰ βάθος καὶ οὐσίαν ὁ αὐτὸς Χριστιανὸς Γλαδστων. Ὁ Γλαδστων ὁ αὐστηρότατος Ἀγγλικανός, ὁ Πουσειστής, ὁ ἐλευθερωτής τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἱρλανδίᾳ, ὁ ἐκδηλῶν βαθύτατον σεβασμὸν πρὸς τὴν ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τῶν ἀσυνήθων τιμῆσαι τὸν ἀντιπρόσωπον ταύτης ἀοιδίμον Ἀλέ- ξανδρον Σφόρ καὶ Τήνου, ὁ χάριν τῶν ὑψηλοτέρων συμπε- ρόντων τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτῆς τῆς Καθο- λικῆς, καταπολεμήσας τὰς Παπικὰς καινοτομίας, ὁ γράψας πραγματείας «κατὰ τῶν καινοτομιῶν τοῦ Βατικανοῦ» (1874) καὶ «περὶ τοῦ Βατικανισμοῦ» ἐν πάσις ταύταις ταῖς

οριζόμενης μεταβολής ὁ Γλάδστον ἦτο ὁ αὐτὸς κατὰ βάθος Χριστιανὸς ἀφωσιωμένος εἰς τὰς ἀληθεῖς Χριστιανικὰς ἀρχάς. Ἐν τῇ εὐρείᾳ διανοίᾳ τῇ ἐκ τῆς βαθύτης τοῦ βίου περικλυτοῦ ἐκτενέως ὁμοιότητος καθισταμένη καὶ τῇ μεγάλῃ ψυχῇ τῇ ἐν τῷ μεγάλῳ σταθμῷ τοῦ εὐγενεστάτου ἀγῶνος τοῦ βίου αὐτοῦ ἐτι μελίζοντι γινόμενη τὰ μαρικὰ καὶ καθέκαστα ὑπερχέουσα ὁμοιότητι πρὸς τὸν μέγαν οἶλον καὶ ἡ ἐποπτικὴ εὐθυγνωσία ἐπεκράτει τῶν ἰδιαιτέρων θεωριῶν. Ὅτι δὲ ἐν τῇ μεγαλοπρεπέϊ ταύτῃ ἐξελλίξει ἡ μεταβάσις ἐγένετο ἀπὸ ἀρχῶν ἁκρῶς συντηρητικῶν πρὸς τὸ φιλελεύθερον, τοῦτο ἁκριβῶς μαρτυρεῖ τὸ γνήσιον, τὸ εἰλικρινές, τὸ ὑγιές καὶ ζωτικὸν αὐτῶν, διότι τὸ φιλελεύθερον τότε μόνον εἶναι ὑγιές, ὅταν ᾖ καὶ καρπὸς ὁριζήσεως ὑμῶς μετὰ ὑμῶς χυμῶ καὶ σφρίγγους ἐν φυσικῇ ἀρμονίᾳ τελουμένης, ὅπου ἐν τῷ πνευματικῷ κόσμῳ μόνον αἱ ὑγιεῖς συντηρητικαὶ ἀρχαὶ παρέχονται. Τούτων δὲ ὁ ἐκ νεότητος φιλελεύθερος μαρτυρεῖ ἐν ἐκυστῇ ἐνδεικνυμένῳ καὶ ἐμβριθείᾳ καὶ πλησμένῃ κορυφότητι καὶ ἐπιπολαιότητι· ἡ πεῖρα δὲ καὶ αἱ περιπέτειαι τοῦ βίου ἄγρουσι τὸν τοιοῦτον ἢ εἰς ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν ἠθικὴν ἢ εἰς συντηρητικὴν δεξιότητα ἐνδεῶς πνευματικῆς ἐξέλιξης. Ὁ Γλάδστον ἦτο ἀληθὴς Χριστιανός, διότι φύσει ψυχικῶς ἦν παρασκευασμένος πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὸ ἰσχυρὸν αἶσθημα τῆς ἠθικῆς τάξεως, τοῦ κράτους τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐννομίας ἐλευθερίας καὶ παντός ἠθικοῦ ὑψηλοῦ ἰδεώδους, ὅπου κατεκυριεύει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καθίστα ἰσχυρὰν τὴν πίστιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄπειρον πέδιλον καὶ τὴν τούτου σχέσιν πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ἐν ταῖς ἀδικίαις καὶ ἠθικαῖς ἀνομίαις τῶν ἰσχυρῶν τοῦ κόσμου, ἐπὶ αὐτῇ ψυχῇ αὐτοῦ Θεὸν ἰσχυρὰν, ζῶντα, ὡς ἔλπιος διψῶσα πηγὴ· ὑδάτων. Ἡ δὲ ἰσχυρὰ αὐτοῦ πίστις πρὸς τὸν Θεὸν οὐ μόνον ἀπήλλασεν αὐτὸν πάσης ἀπογοητεύσεως ἠθικῆς ἐπὶ ταῖς ἀδικίαις τῶν ἰσχυρῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκράτυνεν αὐτὸν ἐξαισώσας, ὡς ἀπώστολος καὶ ὑπέρτης τοῦ Θεοῦ διεξάγει τὸν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἀγῶνα κρατερῶς, μετὰ ἐπιμονῆς καὶ πείραστος ἱεροῦ. Ὁ τοιοῦτος ἠθικός χαρακτήρ τοῦ Γλάδστον, μάλιστα δὲ τὸ βαθύτατον αὐτοῦ χριστιανικὸν αἶσθημα, ὅπου ἀπετέλει ἰσχυρότατον ἠθικὸν ἐλατήριο ἐνεργείας, καὶ ἡ ἐκ πίστεως φωτισμένη διάνοια ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ μέγας ἀνὴρ μέχρι τινὸς ὡς κατεχόμενος ὑπὸ μυστικισμοῦ ἐσωτερικοῦ, ὑπὸ ἐλλειψίμων ἐσωτερικῆς. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ τοιαύτη ἐλλειψία ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἐννοεῖται τοῦ πράγματός· εἶναι ἡ μεγάλη ψυχικὴ δύναμις πάντων τῶν ἀληθῶς μεγάλων ἀνδρῶν. «Πολλοὶ μὲν ἀτραποὶ βίου, ὅλγαι δὲ, δι' ὧν ὁ Θεὸς ὁδηγεῖ τοὺς ἀνθρώπους.» λέγει ὁ τῆς Καιρινεῖας φιλόσοφος. «Μόνον γὰρ ἡμῖν ἥλιος καὶ φέγγος ἱερὸν ἔστι, ὅσοι μεμυνημένοι εὐσεβεῖα περὶ διάφορον βίον», λέγεται παρὰ τινι ποιητῇ. Λέγει δὲ πάλιν ὁ Καιρινεὺς φιλόσοφος ὅτι αὐτὸς ὡς κρῖτος τῶν ὑπὸ γῆν ἐργαζομένων μεταλλευτῶν γίνεταί αἰσθητὸς (ἀλλοεῖται) μόνον ἐν χαλκῇ ἀπείσῃ διὰ τὴν ἀντήχησιν, ἐνῶ ἄλλως ἀνεπαίσθητος διακομίζεται, οὕτω καὶ οἱ θεοὶ λόγοι διέρχονται μὲν διὰ πάντων, ἀλλ' ὅμως μόνον εἰς ἐκείνας τὰς ψυχὰς ἀντηχοῦσιν, αἵτινες διάγουσιν ἐν γαλήνῃ καὶ νημερίᾳ ἐσωτερικῶς, ἐν αἰθρίᾳ καὶ εὐδίᾳ πνευματικῇ. Καὶ οἱ ἄνδρες αἱ ἔχοντες τοιαύτας ψυχὰς

καλοῦνται θεοὶ. » Ὅχι ὑπερφυσικὰς δυνάμεις, ἀλλ' ἡ ἐσωτερικὴν ὑψηλὴν ἰδέαν, ἠθικῆς βουλήσεως καὶ ὑψηλῶν αἰσθημάτων πλημονοῦσα ψυχὴ, ἡ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ἰδέας τοῦ καθήκοντος ἐπανασταμένη καὶ διηνετικῶς ἐξῶσα, διὰ τῆς φυσικωτάτης ὁδοῦ ἡσυχάζοντο τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς λάμψιν καὶ τὴν ἐκ ταύτης δυνάμιν. (ἀκολουθεῖ)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΡΓΙΑ

Μὴ γένοιτο νὰ προέλθῃ κατήγορος τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

Ἀναγνωρίζω τὸ ἐν αὐτῇ κραταῖον αἶσθημα τῆς τιμῆς.

Ἀνομιολογῶ τὸ ἐν αὐτῇ ἰσχυρὸν αἶσθημα τῆς στοργῆς.

Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀναθεῶμαι ὅτι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν τῆς σήμερον ὑπειστήλῃ κινδυνολογία τις καὶ διαστροφή καὶ διαφθορά, οἷα δὲ τῶρα περὶσταται, καὶ ἐκτὸς τῶν πατρίων παραδόσεων κείται, καὶ ἐκτὸς τοῦ πνεύματος τοῦ χριστιανικοῦ.

Συγκινεῖσαι καὶ διαμαρτυρεῖσαι, ἀναγνώστα;

Ἀκουσον, καὶ κρίνε.

Εἶνε μαθηματικῶς βεβαιωμένον ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας μας μάλιστα τὸ δέκναι, τὸ πολλὸ τὸ πέμπτον τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν φοιτᾷ εἰς τοὺς ναοὺς.

Αἱ λοιποὶ τί κάμνουν κατὰ τὰς Κυριακάς;

Ῥογχαλίζουν· ἢ χασιμῶνται· ἢ τεντώνονται· ἢ θεωροῦν τὰ παθάνια· ἢ γκρινιάζουν καὶ ἀργολογοῦν καὶ θεωροῦν, ἢ οἰκογενειακῆς προσευχῆς, ἢ οἰκογενειακῆς κοινωνίας, ἢ οἰκογενειακῆς εὐχαριστίας, ἢ οἰκογενειακῆς ἐξομολογίας, ἢ οἰκογενειακῆς δεήσεως, ἢ οἰκογενειακῆς λειτουργίας, ἢ οἰκογενειακῆς ὁρησεύσεως, ἢ οἰκογενειακῆς ἐκκλησίας, ἢ οἰκογενειακῆς Θεοῦ.

Ὁλόκληρος ἡ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς ἄνευ ἀγασμοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πρώτη ἔτι.

Τί εἶνε, παρακαλῶ, αὐτὴ ἡ οἰκογένεια;

Εἶνε Ἑλληνική;

Ἐντροπή καὶ νὰ τὸ λέγῃ τις.

Εἶνε Χριστιανική;

Ἀσεβὴς καὶ νὰ τὸ ὀνομάζῃ τις.

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι οἰκογένειαι πηγαίνουν εἰς τὴν Ἑκκλησίαν, πῶς ζῶσιν ἐξερχόμενοι αὐτῆς;

Ἀγιάζουσιν τὴν πρώην, μιλιοῦν καὶ μελῶνουν ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ἀναγινώσκουν τὰς Γραφὰς εἰς τὸ σπῆτι;

Ὅχι.

Συμμελετῶσι καὶ συμπροσεύχονται οἱ σύζυγοι;

Οὔτε.

Συσκέπτονται οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα τῶν; τὰ διδάσκουν; τὰ συμβουλεύουν; τὰ ποδηγετοῦν; τὰ κατευθύνουν; Οὐδ' αὐτό.

Τί δὲ ἀντὶ τούτων;

Ὁ σύζυγος εἰς τὴν συνήθη τοῦ ἐργασίου, πωλῶν, ἀγοράζων, κερδοσκοπῶν, ὅχι σπανίως ψευδόμενος, ἀπατῶν, ἀδικῶν.

Ἡ, εἰς τὸ καφετεῖον, εἰς τὸ καπηλεῖον, εἰς τὸ οἶνον-πνευματοπωλεῖον, εἰς τὸ ζαχαροπλαστεῖον, εἰς τὴν ἀγοράν, εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν πλατείαν.

Τί κάμνουν;

Ἀδρανῶν, καπνίζων, ναρκαλίζων, μὴ σκεπτόμενος, οὔτε ἐνεργοπολῶν, ἀλλ' ὡς ἐν νάρκῃ τινὶ καὶ ἐκμυρδονισμῷ ἱσταμένοι νεκροί.

Ἡ χαρτοπαίζων, ἡ πίνων, ἡ ἀργολογῶν, ἡ ὑβρίζων καὶ παρεξυμώμενος καὶ βωμολοχῶν καὶ ἐπικρίνων καὶ κατακρίνων καὶ καταλαλῶν καὶ σκοτώνων τὴν ὥραν τοῦ καὶ γάμων τὴν ἡμέραν τοῦ καὶ φθέρων τὸ πνεῦμα τοῦ καὶ διαφθείρων τὴν ψυχὴν τοῦ.

Ἀρίτω τοὺς μεθύνοντας, τοὺς ἐγκωμένους, τοὺς ὑλακτοῦντας, τοὺς ὠρυμένους, τοὺς βλασφημοῦντας, τοὺς αἰσχρολογοῦντας, τοὺς συμπλεκόμενους, τοὺς γρονθοκοποῦντας, τοὺς βερονέμενους, τοὺς διὰ τὸ τίποτε τραυματίζοντας, τοὺς διὰ τὸ μηδὲν φρονέοντας.

Αἱ δὲ σύζυγοι κατὰ τὰς Κυριακάς;

Ἄνευ τῶν ἀνδρῶν τῶν· ἀλλὰ μετ' ὅλων τῶν καθημερινῶν συνθειῶν τῶν, καὶ τῶν ματαιότητων αὐτῶν, μᾶλλον κορυφωμένων, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν μᾶλλον ὑψημένων.

Ὁ στόμαχος τῆς οἰκογενείας καὶ τὰ ἔντερα ἰδοὺ αἱ θεότητες, εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὁρίων εἶνε ἀφαιρεμένηαι.

Ἀλλ' ὅχι μόνον αὐταί.

Τὰς Κυριακάς θὰ δεχθῶν· τὰς Κυριακάς θὰ ἐπισκεφθῶν. Καὶ ἰδοὺ λοιπὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ καὶ κυριότητι, ὅλοι αἱ ἐπιτελείαι, ὅλοι αἱ φιλαρέσκειαι, ὅλοι αἱ καλλωπισμοί, ὅλοι αἱ ἀλαζονεῖαι καὶ αἱ φουσιώσεις, καὶ αἱ φλυαρίαι ὅλοι καὶ οἱ ψευδισμοὶ καὶ αἱ καταλαλῆαι, καὶ αἱ ἀκαλοῦσαι τῆς γλώσσης, τῶν ὀφθαλμῶν, τῶν καρδιῶν, ἐν αἷς αἱ μητέρες ἀμυλῶνται πρὸς τὰς κόρας, ἐν αἰσθήσεσιν οἱ, ἐν περιπάτοις, ἐν πλατείαις, ἐν παραλίοις, ἐν θέατροις, ἐν ὅλῃ τῇ πατροπαράδοτῃ ἑλληνικῇ αἰδῷ καὶ τὴν χριστιανικῇ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς κόρης σεμνοσέπειαν, ἀλλὰ ὁλιβερὰν σινὰ ἐπιπολαιότητα καταγγέλλουσιν τὴν χαλάρωσιν τῶν οἰκογενειακῶν ἠθῶν.

Οἱ δὲ υἱοί;

Μακρὰν τῶν πατέρων τῶν, ἐκτὸς τῶν βλεμμάτων τῶν μητέρων τῶν, τὴν Κυριακὴν ἔχουν ὡς ἡμέραν εὐθυμίας καὶ γλεντιοῦ καὶ πολλῶν ἐλαφροτήτων καὶ παντοίων μολυσμῶν.

Ἐν μεγαλογραφίᾳ ταῦτα εἰς τὰς μεγαλητέρας σχετικῶς πῶς εἰνε· ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν τὰ ἴδια καὶ εἰς τὰ χωρία.

Ἡ οἰκογένεια ἄνευ Ἑκκλησίας.

Ἡ οἰκογένεια ἄνευ μελέτης τῶν Γραφῶν.

Ἡ οἰκογένεια ἄνευ ὁρησευτικῆς διδασκαλίας.

Καὶ ἄνευ προσευχῆς. Καὶ ἄνευ ἀγασμοῦ. Καὶ ἄνευ ἁγιασμοῦ παρακλησεως καὶ οἰκοδομῆς μιλίονου τὴν ἁγίαν ἡμέραν καὶ μολυσιμένη ἐν αὐτῇ.

Πόσαι οἰκογένειαι δίδουν εἰς τὰ τέκνα τῶν ἑθνητικὴν ἀνατροπὴν;

Δεῖξατέ μοι τας.

Πόσαι οἰκογένειαι ἀνατρέφουν τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας τῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νομοθεσίᾳ Κυρίου;

Ἀριθμήσατέ τας.

Φεῦ! Δὲν θὰ τὸ κατορθώσῃτε. Ἡ τόση σπάνις θὰ παραλίσσῃ τὰς ἐρεῖνας σας.

Ἀπελπίζω διὰ τούτων;

Ὅχι.

Χαρακτηρίζω.

Ἡ διαστροφή εἶνε γεγονός. Ἀλλ' ὅχι ἀνεπανόρθωτον. Τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἐν Ἑλλάδι οἰκογενειῶν ἀμαρτάνει μὲν, ἀλλ' ὅχι πρὸς θάνατον.

Φωτίσατε τὸ πλῆθος τοῦτο, διδάξατέ το, κάμπετε ἐπίκλησιν εἰς τὰ ἀγαθὰ τοῦ ἐνστικτοῦ, εἰς τὴν εὐγένειαν τῶν ἠθικῶν τοῦ παροδῶσαν, εἰς τὴν ἱερότητα τῆς ὁρησεύσεως τοῦ, καὶ θὰ τὸ ἴδῃτε καμπτόμενον, συγκινοῦμενον, μετανοοῦν, μεταλλασσόμενον, ἀναγεννώμενον, ἐξαιριζόμενον.

Πῶς θὰ γείνη ἡ ἐργασία αὕτη;

Ἐνταῦθα δὲν θέλω εἰπεῖν παρὰ τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ θέμα μου.

Ὅτι δηλαδὴ ἡ οἰκογενειακὴ ἀνθρώπις μας εἶνε ἀδύνατος καὶ ἀκατόρθωτος, ἐὰν ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία δὲν καθιερώσῃ διὰ νόμου τὴν Κυριακὴν ἀργίαν.

Αὕτης καθιερωμένης, θὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν νὰ συνεκκλησιασθῇ.

Αὕτης καθιερωμένης, θὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν νὰ συμπροσευχηθῇ.

Αὕτης καθιερωμένης, θὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν, διὰ ν' ἀκούσῃ τὸ θεῖον ἐν τοῖς νατοῖς κήρυγμα.

Αὕτης καθιερωμένης, θὰ διευκολυνθῇ ἡ λειτουργία Κυριακῶν σχολείων.

Αὕτης καθιερωμένης καὶ κλειστῶν κατὰ τὴν Κυριακὴν διατηρουμένων τῶν διαφόρων καταστημάτων, καὶ ὅμως μ' αὐτὰ τῶν καφετειῶν, τῶν καπηλειῶν, τῶν οἰνοπνευματοπωλειῶν, τῶν ζυθοπωλειῶν, τῶν ζαχαροπλαστείων, καὶ κέντρου κανεὸς μὴ ὑπάρχοντος, ὅπου ὁ καιρὸς θὰ σκοτώνηται, θὰ ἀποκατασταθῇ βαθμύδην ἡ συγκοινωνία μεταξὺ τῶν ναῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν, καὶ θὰ δοθῇ καιρὸς εἰς τοὺς συζύγους νὰ συσφιγθῶν τοὺς ἱερούς τῆς ἀγάπης τῶν δεσμούς καὶ νὰ ἐπιμεληθῶν τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων τῶν.

Ὡς ἔχει σήμερον ἡ οἰκογένεια παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ πλεῖστον, δὲν εἶνε παρὰ εἰς κτηνώδης συναρπάσεως.

Ἡ ἀρεσκεία ἠθικὴ τελειοποιεῖται τῶν Ἑλλήνων συζύγων εἶνε εἰς τὰς ἡμέρας μας καθῆκον ἀγνοούμενον. Τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης τὸ πνεῦμα εἰς ἀληθιστοὺς ἐξ αὐτῶν ἐπιφύεται.

Περὶ ἀνατροφῆς δὲ τῶν τέκνων κομμάτι φροντίς καὶ κημέρια συνελθόντες.

Ὁ πατήρ, ἀφωσιωμένος εἰς τὰ ὑλικά συμφέροντά του, ἀγνοεῖ τὴν ψυχικὴν ἰδιοσύνην τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων του, τὰ προτερήματά αὐτῶν καὶ τὰ ἐλαττώματα, τὴν διαγωγὴν τῶν εἰς τὸν οἶκον, τὴν διαγωγὴν τῶν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τὰ ἀφίνει ἐγκαταλειμμένα εἰς τὴν τύχην.

Ἡ κόρη τοῦ μίαν ἡμέραν ἔμπορεῖ νὰ τραπῇ τὰς ὁδοὺς τῆς ἀφροσύνης, ὁ υἱὸς τοῦ μίαν ἡμέραν ἔμπορεῖ νὰ ἀποκαλυφθῇ κτήνος ἢ θηρίον, Καὶ ὁ πατήρ θ' ἀπορήσῃ. Διατί; Διότι πρὸς τὴν ἀνατροπὴν τῶν τέκνων τὸ εἶχεν ἐπιτελεῖ ἀδιαφορίαν ζήλου. Καὶ τοῦτο δὲν εἶνε θαῦμα. Θαῦμα εἶνε πῶς γνωρίζει καὶ τὰς μορφὰς τῶν, ὁ πατήρ ὁ ἀπὸ ἔρπου βαθύς ἐξερχόμενος τοῦ οἴκου τοῦ, ἐπανερχόμενος δὲ τὸ ἐσπέρας, ὅχι διὰ νὰ ζήσῃ ὥρας τινὰς μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ, ἀλλ' ἵνα ... Ῥογχαλίσῃ.

Και διὰ τὸ εἶναι τοιοῦτους τοὺς πατέρας ἀνάλογοι καθίστανται καὶ αἱ μητέρες. Τὰ τέκνα των καὶ δι' αὐτὰς δὲν εἶνε παρὰ σόφους. Νὰ τὰ πλύνουν, νὰ καὶ νὰ τὰ κτενίσουν καὶ νὰ τὰ περιποιήθουν ὡς ζῶα, καὶ νὰ τὰ ὠθήσουν πρὸς τὴν ματαιότητα καὶ τὴν ἐπίδειξιν. Ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐμφυσήσιν πνεῦμα ἑλληνοπρεπές, νὰ τοὺς ἐγγύσουν ζωὴν χριστιανικὴν, οὔτε τὸ κἀμουν, οὔτε λογαριάζουν δι' ὁφείλων νὰ τὸ κἀμουν.

Ἡ Κυριακὴ ἀρχὴ θὰ μεταμορφώσῃ τὰς διὰ μῆος τὰς ἑλληνικὰς οἰκονομίας;

Διὰ μῆος ὅχι· ἀλλὰ βυθιζόν· ὅπως γίνονται οἱ αἱ μεταβολαί.

Εἰς τὸν Πύργον, ὅπου ἐτεθήθη ἐπὶ ἐβδομάδας τέσσαρας ἡ Κυριακὴ ἀρχὴ, αἱ οἰκονομικαὶ ἐπιλήρουσι ἀσφυκτικῶς τοὺς ναυτοὺς. Καὶ τοῦτο συνέβαινε καὶ εἰς τὰ χωρία τὰ συναλλασσόμενα κατὰ Κυριακὴν μὲ τὸν Πύργον.

Καὶ τότε εἶχον ἀποδοθῇ αἱ ψυχαὶ εἰς τὸν Θεόν, οἱ ἄνδρες εἰς τὰς γυναῖκας των, οἱ γονεῖς εἰς τὰ τέκνα των. Καὶ ὁ Θεοτόκος καὶ ἄλλα ὀρθόδοξα βιβλία ἀπεδόθησαν εἰς τὴν οἰκονομικὴν χρήσιν.

Ἀλλὰ γρηγοροὶ τινες ἐστράφησαν πρὸς τὰς ἀγορὰς ἄλλων πλῆθει πώλων, καὶ μερικαὶ σκανδαλοποιοὶ τοῦ Πύργου ἤνοιξαν τὰ καταστήματά των, παρασύραντες καὶ τοὺς λοιποὺς. Ἦδη δὲ ἔρημοι καὶ πάλιν μένουσι οἱ ναοί, ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις τοῦ οἰκονομικοῦ των βίου κατὰ τὰς ἀγιοσυνείκτας τέσσαρας Κυριακὰς τοὺς ἔκαμι φαντασιακούς εἰς τὴν διὰ νόμου καθιέρωσιν τῆς Κυριακῆς ἀρχίας.

Καὶ ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ἃν θέλῃ νὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν ἐν μέσῳ τῶν οἰκονομικῶν, ἃς ἀνακινήσῃ τὸ πᾶν, διὰ νὰ πεθανῇ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν πολιτείαν εἰς τὸ νὰ θεομοθετήσῃ τὴν ἀρχίαν ταύτην.

Καὶ ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία, ἃν δὲν ἀγυρεύῃ, ὅταν φωνάζῃ ὑπὲρ ἀνορθώσεως, καὶ ἃν σπουδαίως πιστεύῃ δι' ἡ οἰκονομικὴ δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν ἡμῶν ἀναγέννησιν, ἃς φιλοτιμηθῇ τὴν Κυριακὴν ἀρχίαν νὰ θεοπίσῃ ἐν τοῖς πρώτοις.

Ὁ οἶκος δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν κραταίωσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ καθήκοντος ἐν τῇ συνειδήσει καὶ τῇ βίῳ πολιτευομένων καὶ πολιτῶν.

Ἀλλ' οἶκος ἀσεθῶν πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς Κυριακῆς καὶ μὴ ἀγιάζομενος ἐν αὐτῇ, καταντῶν ἐστία μολυσμάτων καὶ πηγὴ ἡθικῆς, κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς διαφθορᾶς.

Μετ. Γ. Γαλανός.

Ἡ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΥΟΜΕΝΟΙ

Δὲν δυσκολευμένα τὸ παράπαν νὰ ἐξομολογηθῶμεν εἰς τοὺς ἀναγκάστους ἡμῶν, δι' ἡμῶν ἀνωτέρω σκέψεις ἡμῶν γράφοντες, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν τοῦ Ἑθνικοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ πρώτιστος ἀποβλέπομεν. Ἑθνὸς δὲ ἑλληνικὸν

λέγοντες ἐννοοῦμεν, ὡς εἰκόσ, πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλληνας.

Ἐννοῶ τὰ δεινοπαθήματα τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμῶν τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα. Ἐννοῶ καὶ ἀποδέχομαι δι' ἡ θεία πρόνοια ἡ τὰ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους οἰκονομικὰ δὲν ὑπόδοξεν εἰσεῖν, ἵνα ἀνακτηθῇ ὁ ἑλληνισμὸς, ὅτι ἐν καιροῖς καταδρωμῆς ἀπώλεσεν. Ἐγερτοίμαί τρεφόμενος δι' ἐλπίδων, δι' ἡ θεία παντοδυναμία θὰ ἀνοψώσῃ ἐν τῇ γῇ. λοντι τὴν ἑλλάδα εἰς τὸ ἐμπρόσθον αὐτῇ μεγαλεῖον χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς ἀνθρωπότητος. Διότι ἑλλὰς ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ εἴπῃ λαὸς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προσωρισμένος νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ δουλεύσῃ εἰς τὸ ἡθικὸν αὐτῆς συμφέρον. Τὰς ἐλπίδας μου ταύτας κρὶναι βεβαίως, διότι ἐὰν ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀραιώσῃ τὰς ἀτελείας, ἃς ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἔχῃ κατόπιν τοσοῦτων δυσμενῶν περιπετειῶν, εὐρίσκω αὐτὸν ὀφειλόμενον ὅλην δυνάμειν νὰ ἐξαρθῇ καὶ νὰ ἐξάρῃ εἰς τὰς ὕψιστας ἰδέας καὶ νὰ βιώσῃ κατὰ οὐρανίους ἀρχάς. Οὐδεὶς ἡδυνήθη οὔτε θὰ δυνήθῃ νὰ ἀνακαλύψῃ ἔγνος βαρβαρότητας ἢ ἀγριότητος ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἑλλήνος, διότι ὁ λαὸς ὁ ἑλληνικὸς δὲν ματαιολόγηται ἐν βαρβαρίᾳ εἰς πεπολιτισμένον, ἀλλ' ὑπὲρ πάντας, ἀφ' ὅπου ὑπῆρξε, λαὸς ἀνθρωπίνων ἀτελειῶν καὶ ἀδυναμιῶν, νὰ ἄλλ' οὐδέποτε λαὸς ἐνστάτων κατηνύου βαρβαρότητας.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐννοῶ, τὰ ἀποδέχομαι, καὶ τὰ ἐλπίζω. Ἀλλ' ἐν πρῶτον δὲν ἐννοῶ, δικαίως συμβαίνει κατὰ τὴν παρόντα χρόνον εἰς τὸ ἑλληνικὸν Ἑθνὸς. Πῶς οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν αὐτῇ, δὲν θεωροῦσι καθήκον των ἀπαραίτητον νὰ δίδωσι τὴν προσήκουσαν ἐκτίμησιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον τοῦ ἑλληνικοῦ Ἑθνικοῦ, εἰς τὴν ὅποιαν ἰδιαιδίως ἀφίσταται ἡ σωτηρία αὐτοῦ. Περὶ πάντων φαίνονται μεριμνῶντες, περὶ ἐνὸς δὲ μόνον τέλειον ἀφροντιστοῦσι. Καὶ τοῦτο εἶνε ἡ θρησκεία. Δὲν ἔχω, ἢν ἐδικαιούμην νὰ ἔχω ἀξίωσιν νὰ ἐκτιμῇσιν, ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ λεγόμενοι, τὴν ὀρθόδοξον ὑπὸ ἐποψὴν ψυχικῆς τοῦ λαοῦ σωτηρίας, παραδέχομαι, δι' τὴν περὶ τοῦτου εὐθύνην ἔπασαν ἔχουσιν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἀρχόντες, οἱ ἐπίσκοποι των, ἀλλὰ φρονῶ, δι' ὅφειλον οἱ ἑλληνες πολιτευόμενοι νὰ γινώσκωσι καὶ ἐκ πεποιθήσεως νὰ ὑποστηρίξωσιν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις αὐτῶν ὡς ἐν τῶν πρώτων μελημάτων νὰ ἔχωσι τὴν διὰ παντὸς δυνατοῦ τρόπον ἐπιμελίαν τῶν ὀρθόδοξων ἀρχῶν. Τοῦτο δὲ πρὸς ἐξμερίωσιν τοῦ λαοῦ, εὐπειθεῖαν αὐτοῦ εἰς τοὺς νόμους καὶ τὸ δίκαιον ἐν γένει, πρὸς τὴν κατάρθωσιν εἰλικρινείας καὶ ἀκοιθάδας ἐμπιστοσύνης ἐν ταῖς συναλλαγαῖς, πρὸς περιστολὴν τῶν ἐγκλημάτων καὶ πρὸς τὴν μόρφωσιν ἡθικῶν χαρακτήρων τιμιότητος, εὐσυνειδησίας, φιλοδικαιοσύνης καὶ φιλοπατρίας ἀληθινῆς. Καθ' ὅσον καὶ τοῖς τυφλοῖς δὴλον, δι' τῆς θρησκείας μόνον κατάρθωσις δύναται νὰ ᾤσιν πάντα ταῦτα, ἐν εἰς ἔγκειται ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς καὶ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἡθικὴ πρόοδος τοῦ Ἑθνικοῦ. Ἀπορῶ πῶς τοῦτο δὲν ἐννοεῖται παρὰ τῶν ἑλλὰς πολυμυθῶν καὶ ἐν πολλοῖς περινοστάτων πολιτευομένων ἑλλήνων, καὶ ἐπιτρέπουσιν εἰς ἐαυτοὺς νὰ μὴ ἀξιώσιν οὐδὲ προσοχῆς ἀπλῆς τὴν ὀρθόδοξον, ἀφίουνσι δὲ αὐτὴν ἔρημον εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τυγχόντος ἀγύρτου.

Λόγον ποιοῦμενοι περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὃ ὄφειλον νὰ ἔχωσιν οἱ πολιτικοὶ ἀρχόντες περὶ τῆς ὀρθόδοξας ὡς μορφωτικοῦ ἡθικῶν χαρακτήρων μέσου, φαινόμεθα μὲν δι' παρεξέλιξιν τοῦ κυρίου θέματος ἡμῶν, ὅπερ εἶνε ἡ ἀγριότης τοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἀγριότης τῶν ἐκ προαιρέσεως διὰ τὰ πνευματικὰ μενόντων ἀγάρμων, ἀλλὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος ἡμῶν τοῦτου ἐξακολουθοῦμεν οὐδαμῶς ἀπὸ τῆς οὐσιώδους αὐτοῦ ἐννοίας ἀπομακρυνθέντες. Διότι περὶ τοῦ ὀρθόδοξου ἐνδιαφέροντος τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων ὁμιλοῦντες, πρώτιστος ἐννοοῦμεν, δι' αὐτοὺς χάριν τῆς πατρίδος ἡμῶν ὄφειλον καὶ ὀφείλουσι σπουδαίαν νὰ δίδωσι σημασίαν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς καὶ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν ὀρθὴν γνώμην τοῦ λαοῦ, οὗ ἡγήτορες τυγχάνουσιν, νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς καταλήψεως τῆς θέσεως ταύτης ὑπ' ἀνδρῶν δεδοκιμασμένων ἀρετῆς καὶ ὀρθόδοξότητος, ἀνδρῶν ἀληθοῦς αὐταπαρνήσεως ὑπὲρ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἡθικοῦ συμφέροντος τῆς Ἐκκλησίας, ἡτοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ ἀνδρῶν μὴ ζώντων ἢ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ Δικαιοσύνην, μὴ ἐργαζομένων ἢ τὸ ἀγαθόν, μὴ βουλομένων ἢ τὸ ἡθικόν τῆς Πατρίδος συμφέρον, ἐφ' οὗ πᾶν ἄλλο συμφέρον δύναται νὰ στηριχθῇ καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον νὰ προέλθῃ. Οἱ ἄνδρες οὗτοι, ὧν τὸ Ἑθνὸς ἡμῶν πάντοτε ἔσχε καὶ ἔχει τὴν ἀνάγκην, ἡδυνήθησεν δὲ, ὅποτε ἔτυχεν τοιούτων, καὶ ἐδυστυχῆσεν, ὅποτε ἐστρεφθῇ, οἱ ἄνδρες οὗτοι εἶνε οἱ τὰ πρῶτα μεταξὺ τῶν ἀγάρμων φέροντες· εἶνε οἱ ἐπίσκοποι.

Δὲν ἔχομεν δὲ ἀνάγκην πολλῶν ἢ πολλῶν οὐδενὸς ἐπιχειρήματος μετὰ τὰ περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀγαμίας των ἐπισκόπων εἰρημνία νὰ ἀποδείξωμεν ὅτι, ἐὰν ἦνε ἀναγκαῖοτατον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ὀρθόδοξων νὰ ἐξακολουθῇ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων νὰ ἔχῃ τοὺς χάριν τοῦ Χριστοῦ ἀγάρμους ἢ παρθέτους αὐτῆς, τοῦτο εἶνε πρώτιστος, ἵνα μὴ εἴπω μοναδικῶς ἀναγκαῖοτατον, διὰ τὴν θέσιν τῶν ἐπισκόπων.

Οἱ ἐπίσκοποι, ἐπαναληφθέντες, δύναν νὰ ᾤσιν ἄγαμοι καὶ δύναται νὰ ᾤσιν ἀγαμοί, καὶ ἂν δὲν εἶνε ἄγαμοι δὲν δύναται νὰ ᾤσιν ἐπίσκοποι ἄξιοι τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Ἀλλὰ ἄγαμοι ἐκ προαιρέσεως, καὶ ἄγαμοι οἱ ὅποιοι τῆς προαιρέσεως των ταύτης ἐνεκεν ἀναδεικνύονται ἐν τῇ ἔργῳ θαύματα τῆς θείας χάριτος, δωροῦμενοι αὐτοὺς τὴν δύναμιν, ἥτις ἀπαιτεῖται, ἵνα νικήσωσι καὶ ὑποτάξωσιν ὑπὸ τὸ συναίσθημα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπης πᾶν συναίσθημα δυνάμενοι νὰ ἀπασχολήσῃ αὐτοὺς μακρὰν τῆς τῶν θείων καὶ πνευματικῶν μελέτης. Λοιπὸν εἰς ματαιολόγον ἐπανάληψιν ἠθέλομεν περιπέσει, ἐὰν διὰ περισσώτερον τοῦτο ἐπιμένωμεν νὰ ὑποστηρίξωμεν. Δὲν παραλείπομεν ὅμως νὰ ἐκφράσωμεν, ἢν γνώμην ἔχομεν περὶ τῆς σημασίας τῆς τῶν ἐπισκόπων ἐνεργείας, διότι ἐν τῇ γνώμῃ ἡμῶν ταύτῃ σαφῶς καὶ ἀναντιρρήτως θὰ δικαιολογηθῇ ἡ εὐθύνη, ἢν ὑποστηρίζομεν, ὅτι ἔχουσιν οἱ τοῦ Ἑθνικοῦ ἡμῶν τὰς τύχας διέποντες ἑλληνες πολιτευόμενοι.

Τιμόθ. Ἀναστασίου

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» θὰ τελεσθῇ λειτουργία εἰς τὸν παρὰ τὴν Καλλιθέαν ἐξοχικὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως ἡμοῦ τοῦ ἀγιοθεοδρομικοῦ σταθμοῦ τῆς ἀγίας Ἐλεούσης. Ἡ μεταβάσις διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Παλαιῶν Φαλήρων. Ἐκ Νέου Φαλήρου καὶ ἐξ Ἀθηνῶν τὸ εἰσιτήριο ἀντὶ λεπτῶν 20. Προκαλεῖσθε νὰ παραστήτε οἰκονομικῶς. Ἐπίσης προσκαλοῦνται καὶ πάντα τὰ ἐπιστήμια, τὰ τακτικά, τὰ ἀσπρά μὲλῃ τοῦ Κεντρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἀστικῶν Τμημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς μετὰ τῶν Προσέδρων καὶ Ἐκτελεστικῶν αὐτῶν, πρὸς δὲ τὰ μέλη τοῦ Παιδαγωγικοῦ Συλλόγου τοῦ Σωτηρῆος. Θὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν θέαν κοινωνίαν οἱ πρὸς τοῦτο παρεσκευασμένοι ἐκ τῶν μελῶν. Τὴν λειτουργίαν θὰ τελέσῃ ὁ γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου ἀρχμ. κ. Τιμόθ. Ἀναστασίου, τὸν δὲ πανηγυρικὴν θὰ ἐκφωνήσῃ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Παιδαγωγικοῦ καὶ Ἀποστολικῆς κήρυξ τοῦ Συλλόγου κ. Μ. Γ. Γαλανός, ἐπιστρώγων ἀπὸ τῆς ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας περιόδοις του. Ἡ πανηγυρὶς τῆς πρωίας θὰ λάβῃ πέραν τῆς 8η π.μ. Τῇ δὲ ἐβδόμῃ μ.μ. θὰ τελεσθῇ ἐσπερίς ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου ἐπὶ εἰσιτηρίῳ εἰς τὴν Ἀ' ὑπαίθριον Ἀστικὴν ἐν Ἀθήναις Σχολὴν παρὰ τὴν Ἱερὴν Σινόδον. Εἰσιτήρια διὰ τὴν ἐσπερίαν πωλοῦνται εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Κεντρικοῦ Συλλόγου καὶ παρὰ ταῖς Ἐφορεῖαις τῶν Τμημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς πρὸς δραχμὴν μίαν ἑκαστῶν.

Προεφυλακίσθη ὁ Ἡγούμενος τῆς μονῆς Πεντέλης Ἱεροθέος Μητροπολίτης καὶ οἱ σύμβουλοι τῆς μονῆς Παφίτιος Παναγιωτόπουλος καὶ Π. Λαμπρόπουλος κατηγοροῦμενοι ἐπὶ καταχρήσει.

Ὁ ἐν Στενημάχῳ ἀπαγείε ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἱερεὺς ναὸς τῆς Ἀγίας Τριάδος ἀπεδόθη καὶ πάλιν εἰς τοὺς ἑλληνας ὑπὸ τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως. Ἐτελέσθη δὲ μάλιστα ἐν αὐτῷ ὑπὸ τῶν ἑλλήνων λειτουργία ἀνεῖς ἐπισκοπικοῦ τινός. Κατακρατεῖται ὅμως ἡ ἐν Καβαλλῇ ἀπαγείεσα ἱερὰ μονὴ τῆς Ἀγίας Τριάδος.

Ἀτυχῶς βεβαίωςται ἡ εἰδήσις τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐν Σαντιάγο ἀφρονήτου κλησθέντος ἱσπανικοῦ στόλου. Μετὰ λυσσάδῃ μάχῃ, καθ' ἣν ἐκατέρωθεν ἐφρονήθησαν ἱσπανοὶ, τὰ ἱσπανικὰ πλοία, ἐξ τῶν ἀριθμῶν, καταστράφησαν μετὰ ἡρωικῆν ἀντίστασιν καὶ ὁ Ναύαρχος Φερνάνδης συνελήφθη αἰχμάλωτος. Ἐὰν ἡ ἱσπανικὴ Κυβέρνησις εἴχε τὴν πρόνοιαν καὶ τὴν φρόνησιν πέσει νὰ δώσῃ αὐτόνομίαν εἰς τὴν Κούβαν θὰ ἐσφῆς τοῦλάχιστον τὸ Πορτορικὸν καὶ τὰς Φιλιππίνας, θὰ προσλάβαν δὲ τὴν βεβαίαν χρονοκρίσιν. Τόρα εὐχῆς ἔργον ἦβλεπεν εἶναι νὰ προληφθῇ ἡ ἐν Ἰσπανίᾳ ἐσωτερικὴ στάσις.

Ἀνταρθεύθῃ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ὁμηγητῆς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου ἐν τῷ Ἑθν. Παναπιστημίῳ ὁ κάλλιστος καὶ φιλοπονότητος νέος, εἰς δὲ τῶν ἱδρυτῶν τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Γεώργ. Χρυσόχοιδης. Διήλθε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐνταῦθα, ὅπου ἔτυχεν τὸ πρῶτον διδακτορικὸν πτυχίον, ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Γαλλίᾳ. Ἐπὶ τῇ εἰς ὁμηγητὴν ἀναγορεύσει αὐτοῦ ἐδημοσίευσεν τὸ πρῶτον τεύχος περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, ἔργον πρωτότυπον. Ἡ «Ἀναπλάσις» συγχάρισα αὐτῷ, χαίρει ἅμα δι' ἐπιστήμονες μορφώσεως τῆς τοῦ κ. Χρυσόχοιδου ὑφ' οὗτος εἰς θέσεις, ἐφ' ὧν δύναται νὰ ποτίσῃ δι' ὕμνων γνώσεων τὸ ταλαίπωρον Ἑθνὸς, ἐπὶ τῶν καθεδρῶν τοῦ ὁποῖου κἀθίστανται λυμῶνες πολλοί.

Ἐνεκα τοῦ θανάτου τοῦ διατοῦς υἱοῦ τοῦ Ἀγτιπροέδρου τῆς «Ἀναπλάσεως», τοῦ μικροῦ Ἀποστόλου Κ. Διαληγεῖ, ἐπελθόντος τῇ παρασκευῇ 26 Ἰουνίου, ἡ ἐσπερίς τοῦ Συλλόγου ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπομένην Κυριακὴν ὁ Ἰουλίου.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ, "ΑΝΑΠΑΛΑΣΕΩΣ,
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἑρῶν
Σύνοδον 8—9 μ. μ.

Κυριακῇ 28 Ἰουνίου Ἀρχιμ. Τιμ. Ἀναστασίου.
Τετάρτῃ 1 Ἰουλίου Μ. Ι. Γαλανός.
Σάββατῳ 4 » Κ. Δικλησμάς.

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ νοτῷ τῆς ἁγίας
Ἐκκλησίας 1)2—3 1)2 μ. μ.

Κυριακῇ 28 Ἰουνίου Ζήσιμος Τυπώδης.

Εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Τμήμα τῆς Ἀναπαλάσεως
Κυριακῇ 28 Ἰουνίου 5—6 ναῦ ἀγ. Κων.Κ. Δικλησμάς.
Μέμπτῃ 2 Ἰουλίου 8—9 Μ. Ι. Γαλανός.
Σάββατῳ 4 » 8—9 Γ. Ἀγγελόπουλος.

Εἰς τὴν λαϊκὴν Σχολὴν Ταμειουτηρίου
Οἰκονομίας 8—9

Σάββατῳ 4 Ἰουλίου Ἀρχιμ. Γ. Μαρτίνος.

Εἰς τὰς φυλακὰς Συγγροῦ.
Παρασ. ε. 3 Ἰουλίου 7 1/2—8 1/2 π. μ. Τ. Ἀναστασίου.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
Τῆς 5ης Ἰουλίου 1898.

Τὰ τῆς αὐρίου Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπε εἰς τὸ
προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς με-
θεπόμενης, ὅπως περιέρχονται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Κεείμενον

Ἀδελφοί, ἔχοντες χάρισμα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
διάφορα, εἴτε προφητεῖαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, ἢ εἴτε
δικακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε δὲ διδασκονίαν, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· ἢ εἴτε
δὲ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ἢ μεταδιδόν, ἐν ἀπλότητι· ἢ προϊ-
στάμενος ἐν σπουδῇ· ἢ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι. ἢ ἡ ἀγάπη ἀνυπόκρι-
τος· ἀποστύγοντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. ἢ τῇ φιλα-
δελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι· τῇ τιμῇ ἀλλήλους προσηγούμενοι·
ἢ τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζῶντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύον-
τες· ἢ τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ ὀλῆφει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ
προσκαρτερῶντες· ἢ ταῖς γρίαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλο-
ξενίαν διώκοντες. ἢ εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καὶ
μὴ καταρῆσθε. (Ῥωμ. ιβ' 6—14).

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Ἀδελφοί, ἔχομεν διάφορα ἴδια χάρισμα, ἀνάλογα μὲ
τὴν δοθεῖσαν εἰς ὑμᾶς παρὰ τοῦ Θεοῦ χάριν, ἃς μεταχειρίζομεθα
τὰ χάρισμα ταῦτα πρὸς ἀμοιβαίαν ὡφέλειαν. Ἐάν τις ἔχῃ τὸ χά-
ρισμα τῆς προφητείας δοθὲν πρὸς αὐτὸν κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν πί-
στιν του, ἃς μὴ τὸ ἔχῃ εἰς ἀχρησίαν. ἢ Ἐάν τις ἔχῃ τὴν ἰκανότητα
να διὰκονῇ, ἃς τὴν χρησιμοποιοῇ εἰς ὑπηρεσίαν τῶν ἀδελφῶν. ἢ Ἐάν
τις ἔχῃ τὸ χάρισμα τοῦ διδασκῆναι, ἃς τὸ διδάσκῃ πρὸς τὴν διδασκα-
λίαν τοῦ πληθίου. ἢ Ἐάν τις ἔχῃ τὸ χάρισμα να προτρέπῃ καὶ να
παραγορεῇ, ἃς τὸ χρησιμοποιοῇ εἰς προτροπὴν καὶ πορηγορίαν. Ὅστις
λαμβάνει τι παρ' ἑλλοῦ, διὰ να τὸ μεταδώσῃ, ἃς μεταδίδῃ τοῦτο
μὲ τιμιότητα καὶ χωρὶς μεροληψίας. Ὅστις εἶνε προϊστάμενος εἰς
οἰκονομίας ἔργον ἢ ἔχει ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του ἀνθρώπου, ἃς ἐκτελῇ

τὰ καθήκοντα τῆς θέσεώς του μὲ δραστηριότητα. Ὅστις κάμνει ἐλεη-
μοσύνην, ἃς τὴν κάμνῃ μὲ φειδὸν πρὸς ὅσον δεικνύων ὅτι ἐν τῇ
κάμνῃ εἰς ἀνάγκης καὶ μὲ λύπην. ἢ ἡ ἀγάπη σας ἃς εἶνε εἰλικρι-
νὴς, χωρὶς ὑποκρίσεως. Μισεῖτε καὶ ἀποστρέφεσθε τὸ κακὸν, ἀγαπᾶτε
δὲ τὸ ἀγαθὸν καὶ προσκολλᾶσθε εἰς αὐτό. ἢ Τρέφετε ἀδελφικὴν ἀγά-
πην καὶ φιλοστοργίαν πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ. Ἀς μὴ
ἐπιζητῇ κανεὶς τιμητικὰς διακρίσεις διὰ τὴν ἑαυτὸν του, ἀλλ' ἐκκ-
σας ἃς ὑποδίδῃ τὴν τιμητικὴν προτίμησιν εἰς τὸν ἕλλον. ἢ Ἐκτε-
λεῖτε τὰ καθήκοντά σας μὲ ζῆλον καὶ δραστηριότητα, καὶ ἔχῃ μὲ
ὀκνηρίαν. Διατελεῖτε πλήρως ζωηρότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ πνευματι-
κοῦ, καὶ μὴ εἴθε γλῆστοι καὶ ψυχροὶ εἰς τὰ πνευματικὰ ἔργα. Δου-
λεύετε εἰς τὸν Κύριον. ἢ Χαίρετε ἀρμόμενοι τὴν χαρὰν σας ἐκ τῆς
ἐλπίδος ὅτι ὡς τέκνα τοῦ Θεοῦ θὰ κληρονομήσητε τὰ αἰώνια ἀγαθὰ
του. Ὅταν σὺ συμβαῖνῃσι ὀλῆφεις καὶ συμφοραὶ, ἔχετε ὑπομονήν.
Ἐπιμένετε ἀκούραστοι εἰς τὴν προσευχὴν. ἢ Σπεύδετε προθυμῶς
πρὸς βοήθειαν τῶν Χριστιανῶν ἀδελφῶν σας εἰς τὰς γρίαις των. Ἐπι-
ζητεῖτε πᾶσαν εὐκαιρίαν να δέχησθε καὶ να φιλοξενήτε εἰς τὴν οἰκίαν
σας τοὺς ἐξ ἑλλοῦ τόπου ἐρχομένους ἀδελφοὺς σας Χριστιανούς.
ἢ Προσεύχεσθε εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν καὶ διωκτῶν σας καὶ εἰ-
δετε εὐλογίας εἰς αὐτούς· προθυμείσθε να εὐλογῆτε, καὶ να μὴ κατα-
ρῆσθε.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 5ης Ἰουλίου 1898.

Κεείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἔλ-
θεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ
κλίνης βεβηγμένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ
παραλυτικῷ· ὦρσαι, τέκνον, ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ
ἰδοὺ, τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον ἐν αὐτοῖς· Οὗτος βλάσφημεῖ. Καὶ
ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· Ἴνα τί ὁμεῖς ἐνθ-μει-
σθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Ἦ γὰρ ἐστὶν εὐκολώτερον, εἰπεῖν
Ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ὑγιαίνει καὶ περιπάτει; Ἴνα
δὲ ἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀρῆναι
ἁμαρτίας (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ). Ὑγιαίνει, ἀρῶν σου τὴν κλί-
νην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερούθει, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν
αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδίδασκαν τὸν Θεόν, τὴν
δύνατα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. (Ματθ. θ' 1—8).

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ Ἰησοῦς ἐμβῆκεν εἰς ἕνα πλοῖον καὶ δι-
επέρασε τὴν λίμνην καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Καπερναοὺμ, τὴν ἑβραῖαν τοῦ
κηρύγματος του. Εὐθὺς τότε ἔφερον πρὸς αὐτὸν ἕνα παράλυτον κατὰ
κοίτον εἰς ἕνα ξυλοκράβατον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν πίστιν
τῶν κομισάντων αὐτόν, εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν. Ἐγε ὁ ἄρρος τέ-
κνον· εἶνε συγχωρημέναι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ μερικὶ
γραμματεῖς, οἱ ὅποιοι εἶπον μετὰ των· Οὗτος λέγει λόγον βλάσφη-
μον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐγνώρισε τὸ τί διελογίζοντο εἰς τὸν νοῦν
των, εἶπε· Διὰ τί σὺς διαλογίζεσθε εἰς τὰς καρδίας σας ὅτι ἐγὼ εἶπον
πονηρὸν καὶ βλάσφημον λόγον; Ὅχι δὲν εἶνε ὁ λόγος μου βλάσφη-
μος· διότι· τί εἶνε εὐκολώτερον να εἴπῃ κανεὶς; Εἶνε συγχωρημέναι
αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ να εἴπῃ, Στήκω καὶ περιπάτει; Ἀλλὰ διὰ να
εἰδείτε ὅτι ἐγὼ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχω ἐξουσίαν να συγχωρῶ
ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας, ἰδοὺ τὸ ἀποδεικνύω. Τότε λέγει εἰς τὸν παρα-
λυτικόν· Στήκω καὶ ὕπαγε τὸν κράβατόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν οἰκίαν
σου. Καὶ ἰσχυρώθη καὶ ὑπήγεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὅτε δὲ τὰ πλῆθη
εἶδον τοῦτο, ἐθαύμασαν καὶ ἐδίδασκαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην
ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. (Ματθ. θ' 1—8).

Κ. Α. Δικλησμάς

Τύποις Ἰωάννου Νικολαΐδου.